

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 25.11.2025 r.

ZN-II.9532.7.2025.1

Pan

Jerzy Drzymała

Przewodniczący

Powiatowego Zespołu do Spraw
Orzekania o Niepełnosprawności
ul. 5 Stycznia 5
64-200 Wolsztyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 poz. 913 ze zm.) kontrolerzy w składzie:

- Bartosz Kamiński – Sekretarz Wojewódzkiego Zespołu – kierownik kontroli,
- Dorota Michalska – starszy inspektor wojewódzki,
- Honorata Lewandowska – starszy inspektor wojewódzki,
- Monika Radunc – inspektor wojewódzki,
- Agata Poleska – starszy inspektor,
- Rafał Chalcarz – członek Wojewódzkiego Zespołu – lekarz,
- Józef Solecki – członek Wojewódzkiego Zespołu – doradca zawodowy

na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 19.08.2025 r., nr 216/2025 przeprowadzili w dniach od 22.08.2025 r. do 03.10.2025 r. kontrolę w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wolsztynie z siedzibą przy ul. 5 Stycznia 5, 64-200 Wolsztyn, której wyniki zostały zamieszczone w protokole z kontroli.

Kontrolą objęto okres od 01.01.2024 r. do dnia zakończenia kontroli.

W trakcie kontroli zweryfikowano 50 losowo wybranych akt sprawy.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pan Jerzy Drzymała – Przewodniczący Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wolsztynie.

W związku z powyższym, na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 14 października 2023 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej

oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 2283) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Przedmiot kontroli obejmował:

- usytuowanie organizacyjne Powiatowego Zespołu;
- kwalifikacje członków Powiatowego Zespołu;
- warunki organizacyjne i techniczne pomieszczeń Powiatowego Zespołu;
- prawidłowość i jednolitość stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
- zgodność orzeczeń z zebranymi dokumentami i przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności.

Kontrola 19 ocen sporządzonych przez pracownika socjalnego wykazała, że 3 oceny zostały sporządzone poprawnie zgodnie z obowiązującymi przepisami. W 15 ocenach końcowa kwalifikacja orzecznicza nie znajduje uzasadnienia w treści oceny. W części spraw oceny są niepełne, ustalenia są zdawkowe, lakoniczne bez opisu funkcjonalnego osoby zainteresowanej.

Kontrola 20 ocen sporządzonych przez doradcę zawodowego wykazała, że większość ocen jest kompletna. Nie stwierdzono błędów formalnych. W 7 sprawach opis ograniczeń zawodowych jest bardzo ogólnikowy i nie uwzględnia specyfiki problemów zdrowotnych osoby orzekanej. W 4 sprawach propozycja rozstrzygnięcia orzeczniczego nie znajduje uzasadnienia w przeprowadzonej ocenie.

Analiza 14 ocen sporządzonych przez psychologa wykazała, że w 4 sprawach ustalony zakres ograniczeń nie potwierdzał słuszności zajętogo w sprawie stanowiska. Oceny psychologiczne poddane kontroli mają niewielką wartość informacyjną. Treść poszczególnych punktów oceny powinna składać się na obraz funkcjonowania osoby niepełnosprawnej wraz z jej szczególnymi ograniczeniami w życiu codziennym. Dopiero na podstawie takiego obrazu można osobę poddać kwalifikacji do określonego (zgodnego z definicją ustawową) stopnia niepełnosprawności lub niepełnosprawności w przypadku osoby, która nie ukończyła 16 roku życia. Należy pamiętać, że ocena psychologiczna stanowi materiał dowodowy w sprawie i powinna być wypełniana w sposób pełny i rzetelny. Z treści oceny winna wynikać kwalifikacja do odpowiedniego stopnia niepełnosprawności czy niepełnosprawności oraz zindywidualizowane uzasadnienie podjętej przez psychologa decyzji orzeczniczej.

Analiza 8 ocen sporządzonych przez pedagoga wykazała, że uzasadnienie proponowanego rozstrzygnięcia jest ogólnikowe. Nie podano konkretnych argumentów i przesłanek uzasadniających podjętą decyzję orzeczniczą.

W większości spraw opis w pkt VI oceny w zakresie komunikacji, rozwoju mowy oraz percepcji słuchowej był niewystarczający.

Analiza merytoryczna 50 ocen stanu zdrowia, sporządzonych przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego wykazała, że w części spraw brak było potwierdzenia

na podstawie badania podmiotowego i przedmiotowego, iż aktualny stan zdrowia osoby orzekanej powoduje takie naruszenie sprawności organizmu przy, którym występują znaczne ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, obniżenie wydolności bądź występowanie deficytów neurologicznych wskazujące na przesłanki do przyznania karty parkingowej i przyznanie określonego stopnia niepełnosprawności.

W ocenach stwierdzono brak spójności między ustalonym stopniem niepełnosprawności a niewłaściwym opisem w punktach VIII, IX, X wydanego orzeczenia. Ponadto w punktach IX i X wydanych orzeczeń brak rozróżnienia między rodzajem i zakresem niezbędnej opieki i pomocy. W części ocen stwierdzono brak pełnego uzasadnienia oceny stanu zdrowia osoby orzekanej pomimo właściwie ustalonego stopnia i symbolu przyczyny niepełnosprawności.

Ponadto, stwierdzono że usytuowanie organizacyjno-administracyjne Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wolsztynie nie budzi zastrzeżeń.

Baza lokalowa Powiatowego Zespołu spełnia wymogi określone w § 24 i § 25 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r., poz. 857 ze zm.).

Wszyscy członkowie Powiatowego Zespołu uczestniczący w posiedzeniach składów orzekających w okresie objętym kontrolą posiadali odpowiednie kwalifikacje oraz dokumenty je potwierdzające. Wyjątek stanowił jeden członek Zespołu, powołany na stanowisko pracownika, który nie posiadał wymaganych uprawnień.

Przewodniczący Powiatowego Zespołu co do zasady zgodnie z przepisem § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, wyznaczał skład orzekający, w tym lekarza – przewodniczącego składu. Wyjątek stanowi 1 sprawa, w której z uwagi na wiek osoby orzekanej wskazane było powołanie do składu orzekającego psychologa zamiast pedagoga.

Zgodnie z przepisem § 33 pkt 2 ww. rozporządzenia dokonywano wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej. Lekarz dokonujący wstępnej weryfikacji dokumentacji określał specjalność przewodniczącego składu orzekającego.

W sytuacji, gdy lekarz dokonując wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej złożonej wraz z wnioskiem stwierdził, że jest ona niewystarczająca do wydania orzeczenia, Przewodniczący Powiatowego Zespołu, zgodnie z § 6 ust. 5 ww. rozporządzenia zawiadamiał osobę zainteresowaną odrębnym pismem o konieczności jej uzupełnienia wraz z wyznaczeniem terminu złożenia brakującej dokumentacji, z pouczeniem, że nieuzupełnienie jej w określonym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Zawiadomienia o terminie rozpatrzenia wniosku zawierają pouczenie zgodne z przepisem § 7 ust. 6 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, który nakłada na stronę obowiązek usprawiedliwienia swojej

nieobecności w ciągu 14 dni od daty posiedzenia składu orzekającego pod rygorem pozostawienia sprawy bez rozpoznania.

Wszystkie sprawy były załatwiane zgodnie z przepisem art. 35 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego. W przypadku niezałatwienia sprawy w terminie Powiatowy Zespół, zgodnie z art. 36 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz § 19 ust. 3 pkt 3 ww. rozporządzenia, zawiadamiał stronę o niezałatwieniu sprawy w terminie.

We wszystkich sprawach poprawnie, zgodnie z przepisem § 13 ust. 5 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, orzeczenia były doręczane stronom postępowania nie później niż w terminie 14 dni od dnia posiedzenia składu orzekającego w sprawie wydania orzeczenia.

Biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w wystąpieniu pokontrolnym zaleca się co następuje:

- 1) Oceny sporządzane przez członków zespołu winny wskazywać na fakty udowodnione i istotne w sprawie. Należy je sporządzać w sposób pełny i wyczerpujący z wykorzystaniem dostępnych źródeł informacji, tak aby w pełni obrazowały funkcjonowanie osób orzekanych uzasadniające ostateczną kwalifikację orzeczniczą. Należy zwrócić uwagę na prawidłowe uzasadnienie rozstrzygnięcia orzeczniczego w oparciu o zebrany materiał dowodowy i wnikliwą analizę dokonanej oceny, potwierdzającą słuszność podjętej decyzji.
- 2) Wnikliwe zapoznanie się przez psychologów ze „Standardami postępowania dla psychologów członków zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności” autorstwa A.S. Potockiej (wydane przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w 2019 r.) i zastosowanie ich w procesie orzekania.
- 3) Sporządzając ocenę stanu zdrowia zaleca się szczególnie zwrócić uwagę na poprawne dokumentowanie stanu zdrowia osoby orzekanej w opisie: badania podmiotowego, badania przedmiotowego, zakresu i rodzaju ograniczeń stwierdzanych u osoby orzekanej oraz wynikającego ze schorzeń naruszenia sprawności organizmu osoby orzekanej (pkt VIII). W przypadkach wskazań do uzyskania karty parkingowej w ocenie należy określić stopień ograniczeń możliwości samodzielnego poruszania się osoby orzekanej. Szczególnie istotnym jest rozgraniczenie rodzaju i zakresu niezbędnej opieki (pkt IX) od rodzaju i zakresu niezbędnej pomocy (pkt X) w zależności od ustalonego zgodnie z kryteriami ustawowymi stopnia niepełnosprawności. W każdym przypadku oceny stanu zdrowia należy zamieszczać merytoryczne uzasadnienie (pkt XIX) podjętego rozstrzygnięcia, zawierające w szczególności wskazanie faktów uznanych w sprawie za istotne i udowodnione.
- 4) Do rozpatrzenia wniosku dziecka, które z uwagi na wiek nie realizuje obowiązku szkolnego wyznaczać psychologa.

- 5) Skierować psychologów, których oceny podlegały kontroli na szkolenie uzupełniające organizowane przez Wojewódzki Zespół.
- 6) Zapewnić posiadanie przez specjalistów powołanych do Zespołu wymaganych kwalifikacji.

Działając na podstawie § 16 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 14 października 2023 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przekazuję niniejsze zalecenia pokontrolne i proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z up. Wojewody Wielkopolskiego
Tomasz Woźnica
Przewodniczący
Wojewódzkiego Zespołu
do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w Województwie Wielkopolskim